Дерево казок

Казки для дітей та дорослих

Випуск № 36

(1 лютого)

Вінниця –Львів – 2018 р.

ПЕРЕДМОВА

Електронна збірка видана проектом **«Дерево казок»** за підтримки проекту **«Казка»**. У 36 номері на Вас чекають цікаві й повчальні казки не лише від народного спадку, а й від талановитих майстринь українського слова! Казки з цього номеру покажуть Вам як важливо любити й шанувати близьких та друзів, не бути жадібним та допомагати людям довкола нас. Ну ж бо, гайда до захопливого світу казок разом зі збіркою «Дерево казок»!

Збірка «*Дерево казок*» – це серійне щомісячне електронне видання, що розповсюджується абсолютно безкоштовно.

Своє життя збірка розпочала 1 березня 2015 року.

ПРОЕКТ «ДЕРЕВО КАЗОК»

(https://derevo-kazok.org)

«Дерево казок» – величезний безкоштовний архів авторських та народних казок, які ви можете прочитати українською мовою. Тут ви знайдете не лише українські казки, а й казки інших країн. Проект складається з 4-х основних розділів: українська народні казки, казки народів світу, казки українських авторів та казки авторів світу. Автор та адміністратор проекту – *Лук'янюк Євген*.

Наші контакти:

derevokazok@gmail.com –адреса ел. пошти.

Приєднуйтесь до нас:

Ми на Facebook: https://www.facebook.com/derevokazok

Ми в Instagram: https://www.instagram.com/derevo_kazok/

Ми в Twitter: https://twitter.com/KazkuPpUa

Ми на GooglePlus:

https://plus.google.com/communities/102303859954667667228

ПРОЕКТ «КАЗКА»

(https://kazka.in)

Сайт «Казка» розпочав свою діяльність в 15 жовтня 2011 року. Наша діяльність була спрямована на пошук всіх казок, що написані чи перекладені українською мовою, це могли бути і народні, і авторські твори. Ми також звертали увагу на аудіо, часом на відекоказки. Загалом нас цікавив будь-який контент чи медіа, що має стосунок до казок. Але з 1 січня 2016 року ми вирішили зосередитись на авторських казках. Ми змінюємо дизайн і концепцію сайту. Починаємо не тільки колекціонувати казки, а і пропагувати авторів цих казок. Долучаємось до розвитку сучасної української літератури в вузькій ніші – казки. Ми не відмовляємось і від перекладів творів іншомовних авторів на українську мову, отже, прагнемо пропагувати всю авторську казкову літературу.

Контакти:

ua@kazka.in – адреса ел. пошти.

Ми на Facebook: https://www.facebook.com/Kazka.in

Ми в Twitter: http://twitter.com/Kazkain

Засновник проекту – **Тарас Амброз**

Зміст

Циганський діамант *(українська казка)* 4
Щасливий Новий Рік *(Наталія Клевцова)* 5
Дідусь і Мати води *(українська казка)* 6
Казка про час та годинники *(Марина Кірносова)* 7
Дивовижна шуба Алдар-Косе *(казахська казка)* 9
Диво на Святвечір *(Віталія Савченко)* 11
Няня-Хубун *(бурятська казка)* 13
Чарівний подарунок *(Наталія Клевцова)* 16
Грошолюб *(українська казка)* 17

Циганський діамант

(українська народна казка)

На Буковині був великий голод. Люди варили лободу й кропиву і хліб пекли з пилинням.

Циган на голій толоці лежав порожнім животом до сонця і думав, як би то йому смачно пообідати. Тяжко мучила його та єдина думка, але не задурно: схопився на ноги і побіг до дідича, бо тільки той жив добре того року.

Циган покликав чоловіка, що порався у дідичевих сінях, і зашепотів:

– Мой, ти, слуго, винеси щось на одного зуба...

– Не можу, цигане, не можу, пан такий скупий, що тримає кожну крихту під ключем. Коли прийдуть гості, він сам видає страви, і тоді йому дуже трясуться руки.

– Але я сьогодні мушу пообідати, бо мені вовчі зорі уже привиджаються,– шипів далі циган.

– Слаба надія,– відповів слуга.– Сюди приїжджають не такі пани, як ти, а дідич їх тільки табакою частує.

Циган зайшов до пана, а той якраз обідав.

– Чого прийшов? – оглянувся панисько.

– Мой, пане, не скажеш, скільки взяв би я за діамант – такий, як то яйце, що перед тобою? – спитав циган, лигаючи слину.

– Не знаю... Най спочатку подивлюся...

– Та я б зараз же приніс, але-м такий голодний, що не зможу дійти до шатра.

Дідич, сподіваючись, що діамант дістанеться задурно, посадив цигана за стіл, а сам вийшов у другу кімнату, аби не дивитися, як він халасуватиме.

Циганисько швидко повипивав усе рідке, що було на столі, а все густе й тверде склав у пазуху для своїх дітей.

Дідич повернувся і побачив, що на великому столі не залишилося ні крихти. Він аж побілів, та не сказав нічого – думав про циганський діамант.

– Дякую вам, пане, за обід,– сказав легко циган.

– Ти не дякуй, а біжи у табір і принеси то, що обіцяв! – не стримався дідич.

– А що я вам обіцяв?

– Та діамант, такий, як яйце...

– Ага... Але, пане, ви мусите знати, що той діамант мені снився минулої ночі.

Дідич заревів, а циган вибіг із кімнати, і тільки дим та нитка за ним.

Джерело: https://derevo-kazok.org/ciganskij-diamant-ukrayinska-kazka.html

Щасливий Новий Рік

(Наталія Клевцова)

Тато відчинив двері і вніс у кімнату ялинку. Вона була така пухнаста, а стовбур міцний і зелені-зелені гілочки.

– Зустрічайте Ялинку, будемо її прикрашати.

Мати виглянула з кухні, руки тримали недоліплений вареник.

– Сашко, допоможи батькові.

Сашко сидів за компом, не зводячи очей з монітора.

– Поглянь, яке чудо в хаті, – не втрималась мати.

Сашко повернув на мить голову і знову назад.

– А що, в «танчики смолити» краще? – тут вже встряв батько.

Саша мовчав, його думки були десь далеко.

– Нічого, будемо самі святкувати, а він з «комп'ютером в обіймах» бачу зібрався свято зустрічати.

Прикрашена ялинка сяяла посеред кімнати, тільки гірлянда ще не була запалена. Смачні страви принесені до столу: запашні варенички з смаженою цибулею, саморобна ковбаска, духмяний хліб, «бутери» для Сашка, салати, запечена гусочка.

Хлопчик не витримав і прийшов до кімнати, йому було трохи соромно за свою байдужість та він вважав себе занадто дорослим, щоб бавитись цяцьками на ялинці. Та все ж цікаво, яка ялинка цього року.

Підійшов і побачив прикрашену красуню. На ній були старі добрі іграшки, (які дбайливо мати ховає в коробку з ватою і дістає лише для ялинки, бо вони скляні і дуже старенькі) ще мамині.

– Ну що, сину, раз, два, три – ялинка гори, – батько ввімкнув гірлянду, але вона не працювала.

Спробував ще і ще. А син біля свого тапка побачив маленьку лампочку, яка відкрутилась.

– Ось причина, – радісно вигукнув він.

– Технік підростає, – зраділа мати.

Мить і ялинка сяє вогниками, всі сміються і вітаються з Новим Щасливим Роком!

Джерело: https://kazka.in/fairytails/natalia-klevtsova/schaslyvyj-novyj-rik.html

Дідусь і Мати води

(українська народна казка)

Якось один дідусь пішов у ліс по дрова. На шляху до лісу протікала бурхлива річка. Дідусь ступив на хиткий місток і ненароком випустив сокиру. Перейшовши річку, дідусь сів на березі і заплакав. Адже в його бідному господарстві була єдина сокира!

Тут з річки вийшла чарівниця – Мати води – і питає:

– Чого ти плачеш?

– Та ось впустив у річку свою єдину сокиру.

Тут Мати води дістала із дна річки золоту сокиру, простягла старому і каже:

– Твоя сокира?

– Ні, – відповідає дідусь.

Вона дістала іншу сокиру, на цей раз срібну, й питає:

– Може, це твоя сокира?

– Та ні, – відповідає старий.

Тоді Мати води показала дідусеві третю сокиру, зовсім просту.

– Твоя?

– Оце моя! – зрадів дідусь.

За його чесність Мати води віддала дідусеві усі три сокири: золоту, срібну, просту.

Дідусь нарубав дров і повернувся додому. Його багатий сусід побачив у старого золоту і срібну сокиру та й питає:

– Звідки в тебе таке багатство?

Дідусь усе йому розповів. Тоді багатій швидше вхопив свою сокиру і побіг до води. Він кинув сокиру в річку, а тоді сів на березі і став плакати.

Мати води вийшла з річки і питає:

– Чого ти плачеш?

– Впустив свою сокиру у воду.

Мати води нагнулася і дістала з дна золоту сокиру.

– Це твоя сокира?

– Так-так, моя! – відповідає той.

Тут Мати води й каже:

– Ти обманув мене, і не буде тобі ні золотої сокири, ні простої.

І з цими словами вона щезла.

Джерело: https://derevo-kazok.org/didus-i-mati-vodi-ukrayinska-kazka.html

Казка про час та годинники

(Марина Кірносова)

Катруся сиділа над уроками вже п'яту годину. Ні-ні, задавали не так багато, просто дівчинка дуже любила відволікатися. Ось пташка за вікном пролетіла. Гра нова цікава лежить, хоч трохи її повертати в руках хочеться. Ще милу тваринку неіснуючу придумала, треба терміново в альбомі намалювати. Так і пройшов увесь час до вечері.

Ось повертається ключ у двері – це батьки прийшли. Катруся побігла зустрічати їх.

– Мама, тато ! Як день пройшов?

– Зробив все заплановане! – відповів серйозним голосом задоволений тато.

– Я теж багато встигла, – посміхнулася мати.

– Значить, можна ввечері гарненько відпочити. Можемо в настільну гру всією сім'єю пограти, – запропонував тато.

– Я з вами! – крикнула з кухні бабуся. – Вечеря вже готова! Мийте руки і за стіл!

– Я ще уроки не зробила … – Катрусі стало дуже сумно.

Після вечері, засмучена дівчинка пішла виконувати домашні завдання. Нажаль, побавитись із сім'єю не вийшло, вже було пізно і довелося лягати спати.

– Чому цей час так швидко летить! От би всі годинники зламалися! – останнє про що подумала Катруся засинаючи.

Наступного ранку дівчинка прокинулася від шуму. Батьки бігали по квартирі та швиденько збиралися на роботу.

– Ну як таке можливо, щоб всі годинники в будинку одночасно перестали показувати правильний час! Я ж можу запізнитися на важливу нараду! – обурювався тато.

– Тільки б встигнути вчасно, – тихо промовила мама і стала носитися по кімнаті ще швидше.

– А я ?! Мені ж в школу. – Катруся стояла розгублено посеред кімнати.

– Ти вже точно на перший урок не встигнеш … Твій будильник не задзвонив, – зітхнула бабуся.

У школу дівчинка запізнилася, але значення цьому не надала. День пройшов як звичайно. Уроки Катруся закінчила робити пізно ввечері, так як знову весь час відволікалася.

Вночі їй приснився сон. Снилося, ніби стоїть перед нею її будильник. Тільки у нього очі є і рот. І каже він їй:

– От не буду в тебе працювати! І вся родина моя не буде! І ви все будете спізнюватися!

– Ну і що?

– А то, що тепер сама розподіляй свій час та керуй ним! – Будильник показав Катрусі язика.

– Це некрасиво! – обурилася дівчинка.

– А ти сама себе добре навчися поводити, – огризнувся будильник і розчинився в повітрі.

Наступного дня виявилося, що жоден майстер в місті полагодити годинники з дому Катрусі не може. Начебто все в порядку і батарейки нові ставили, а годинники не працюють.

– Аномалія якась, – тільки розводили руками майстри.

Але найдивнішим було те, що новий годинник, які купили батьки, теж вдома відмовився працювати.

Поки проблема була не вирішена, мама і тато намагалися лягати раніше, щоб не проспати на роботу. В цілому вони навіть були задоволені, оскільки стали висипатися і відчували себе чудово. Бабуся сказала, що може поки і без годинника обійтися. Ось тільки дівчинці було дуже важко. Їй здавалося, що день такий довгий, а потім раптом бац – і вже спати пора лягати … День довгий, а встигала Катруся зовсім мало. Але робити нічого, довелося розраховувати на себе і намагатися прискіпливо займатися плануванням своїх справ.

За тиждень всі просто дивувалися, як змінилася Катруся. До приходу батьків з роботи уроки були зроблені, маленький пес Фантик вигуляний, а в кімнаті прибрано. Та ще й бабусі на кухні встигала допомогти.

Проблема з годинником вирішилася несподівано. Друг сім'ї, який нещодавно повернувся з Лондона, привіз в подарунок будильник у вигляді Біг-Бена, знаменитої величезної вежі з часами. О, диво, він працював !!! В цей день, Катрусі знову наснився дивний сон. Старі годинники їх сім'ї зібралися разом і голосно обурювалися:

– Він нічого не розуміє! Як йому пояснити, що ми відмовилися працювати в цьому будинку ?!

– А я тобі казав, вчи англійську, що даремно на столі у школярки стоїш! – грізно говорив великий настінний годинник маленькому будильнику дівчинки.

– Неподобство, він нам все зіпсував … – бурчали найстаріші годинники в будинку.

– А може й добре, що так вийшло? Дівчинка вже шанобливо до часу відноситься? – промовила самий добродушний веселий кухонний годинник з намальованими квіточками.

Ще трохи поговоривши, всі погодилися, що можна знову приступати до роботи.

Вранці задзвонив будильник у Катрусі на столі. Всі інші годинники теж запрацювали. Батьки та бабуся були дуже здивовані та раді. А дівчинка шепнула маленькому будильнику:

– Дякую за твою працю!

Джерело: https://kazka.in/fairytails/maryna-kirnosova/kazka-pro-chas-ta-hodynnyky.html

Дивовижна шуба Алдар-Косе

(казахська народна казка)

Тільки в лисячій шубі не замерзнеш такої холодної зими! А в драній-предраній кожушині Алдар-Косе мерзнув би щодня.

Їхав він якось степом – руки, ноги померзли, ніс посинів, швидше б до теплої юрти дістатися!

Вітер свистить, за вуха хитруна хапає. А в степу ніде не видно диму над аулом.

Даремно махав камчою Алдар-Косе: старий худющий кінь не міг бігти. Мотне гривою – і знову насилу шкандибає.

«Поганий кінь – довга дорога, – хитаючи головою, говорив Алдар-Косе сам до себе. – їхати ще далеко, собачого гавкоту не чути, і жодної юрти в степу нема... Загинеш при такому морозі!»

Раптом бачить він – їде назустріч вершник. Алдар-Косе здогадався, що то їде бай. От хитрун і надумав його обдурити. Він розхристав свою драну кожушину, випрямився в сідлі й заспівав веселої пісеньки.

Зустрілись вершники, зупинили коней, привіталися. Алдар-Косе шапку набік зсунув, обмахується, наче сидить на осонні літньої днини.

– Невже ти не замерз? – здивувався бай.

– Це в твоїй шубі холодно, а в моїй – ой як тепло, – відповідає Алдар-Косе.

– Як же може бути тепло в такій шубі? – дивується багатій.

– Хіба не бачиш?

– Бачу, що ворононя розірвало твою кожушину і в ній більше дірок, ніж хутра!

– Це й добре, що дірок багато. В одну дірку холодний вітер залітає в іншу вилітає. А мені залишається тепло.

«Треба видурити в нього цю дивовижну шубу»,– подумав бай.

«Ох і тепло ж буде, якщо байську шубу надіти!» – міркує й собі хитрун.

– Продай мені шубу! – сказав бай Алдар-Косе.

– Не продам. Я без неї відразу замерзну.

– Не замерзнеш! Візьми мою лисячу шубу,– запропонував бай.– Вона теж тепла.

Та Алдар-Косе вдав, що й слухати не хоче. А сам очей не зводить з теплої шуби і байського скакуна.

– До шуби ще й грошей дам! – підлещується бай.

– Грошей мені не треба. Ось коли й коня даси, тоді подумаю.

Зрадів бай, погодився. Зняв свою шубу, віддав коня.

Надів Алдар-Косе лисячу шубу, сів на байського скакуна й полетів, обганяючи вітер.

Добре було тепер Алдар-Косе їздити від аулу до аулу в теплій шубі, на чудовому коні.

У кожній юрті запитували хитруна:

– Звідки це у тебе лисяча шуба й такий диво-кінь?

– Обміняв на дивовижну шубу, в якій було сімдесят дірок і дев’яносто латок...

Забавляючи людей, Алдар-Косе розповідав, як бай накинувся на його драну кожушину й віддав йому свою лисячу.

Сміялися люди, частуючи хитруна кумисом. Коли сміх ущухав, Алдар-Косе щоразу повторював:

– Далекий шлях чи близький, дізнається той, хто проїде. Гірку їжу від солодкої відрізнить той, хто її покуштує!

Джерело: https://derevo-kazok.org/divovizhna-shuba-aldar-kose-kazka.html

Диво на Святвечір

(Віталія Савченко)

У нас в Україні багато гарних традицій. Святкуються родинами і Різдво, і Великдень, і ще багато різних свят. Сьогодні я розповім про дівчинку Яринку, і про диво, яке трапилося з нею на самий Святвечір.

Отож у Яринки велика родина, котра на великі свята збирається разом за одним святковим столом. Так вже склалося, що в їхній будинок, де живе дівчинка з батьками й бабусею, на самий Святий вечір з'їжджаються всі рідні дядечки й тітоньки зі своїми дітьми. Отоді стоїть в будинку такий гамір та рух, наче на вокзалі. Всі щось розповідають, сміються, застеляють столи, а діти бігають, граючись і галасуючи. Яринці щойно виповнилося сім років, тому вона почувається вже геть дорослою й залюбки допомагає в усьому рідним без зайвих нагадувань.

Як і годиться, матуся з бабусею наготували дванадцять пісних страв. Яринка теж допомагала. Пампушки цукровою пудрою посипала, узвар в глечик наливала, родзинки у кутю додавала, не сиділа без діла. Коли засвітили різдвяну свічку і, помолившись, сіли до столу, почалися розмови, от бабуся й сказала:

– Сьогодні добрі господарі повинні нагодувати всіх домашніх тварин, щоб ні одна жива душа у Святий вечір не лишалася голодною.

– Бабусю, а якщо немає домашніх тваринок? – спитала Яринка.

– Тоді треба вечерею поділитися з тими, хто не має домівки, – відповіла бабуся.

Далі, за столом, почали лунати колядки, віншування, сміх та гамір великої родини. Яринка тихенько вийшла з-за столу і поглянула у вікно. А там, у світлі вуличних ліхтарів, кружляли великі й лапаті сніжинки. Вони мерехтіли й виблискували, наче небачені коштовності. Раптом сніг почав падати ще густіший і дівчинка побачила, як в сніговому мареві з'явилася красива жінка у білосніжному вбранні. Сніжинки танцювали навкруг неї у веселому танку, а вона повільно

підійшла до воріт Яринчиного двору й зупинилася. А потім, повернувши голову до вікна, привітно посміхнулася. Дівчинка від несподіванки часто-часто закліпала оченятами. А диво-пані махнула Яринці рукою раз і вдруге, запрошуючи вийти у двір. Кивнувши у відповідь, дівчинка вийшла тихенько з кімнати. Вдягла швиденько шубку, шапочку й рукавички та вийшла на поріг.

– Ви мене кликали? – спитала Яринка, геть забувши привітатися.

– Так, Яринко, кликала. Ти не бійся мене, нічого лихого я тобі не заподію, – озвалася диво-пані.

– А хто Ви? – знову спитала дівчинка.

– Мене звуть Сніговицею, – посміхаючись, відповіла незнайомка. Але зараз мова не про мене. Скажи, ти пам'ятаєш, що казала за вечерею бабуся про тварин?

– Так, пам'ятаю, – відповіла ще більш здивована Яринка.

– Поглянь, будь ласка, он туди, – показала пані Сніговиця рукою на лавку навпроти Яринчиних воріт.

Дівчинка глянула, і побачила невелику коробку з-під взуття, геть засипану снігом.

– Що це? – спитала мала.

– Підійди ближче не бійся, – відказала білосніжна пані.

Яринка мерщій кинулася до коробки й відкрила її, а там… Геть ще маленьке, біле пухнасте кошенятко. Було видно, що воно дуже змерзло, бо сильно трусилося. А коли дівчинка простягла до нього рученята, тихенько нявкнуло, ніби заплакало. У Яринки аж у носику защипало, теж захотілося плакати від жалю.

– Хто ж тебе тут покинув у такий холод? – спитала, пригортаючи свою знахідку до грудей.

– Пам'ятаєш? У цей вечір, жодна жива душа не повинна бути голодною…

– Так! Я пам'ятаю, пані Сніговице. Я заберу Сніжинку додому і нагодую, – сказала Яринка.

– В тебе добре серце дівчинко, я рада, що не помилилася. А тепер хутчіш у теплу хату, – сказала пані Сніговиця. – Мені час вже йти, бо за мною йде мій старший брат Морозенко, і до ранку дуже холодно стане. Прощавай.

– До побачення, – помахала рукою Яринка, і побігла до свого дому.

На порозі ще раз озирнулася й побачила, як пані Сніговиця віддаляється й зникає у густій-густій сніговій пелені. Дівчинка ніжно пригорнула кошенятко, струсила сніг і ввійшла у теплий дім. В кімнаті вже прибирали зі столу.

– Матусенько, бабусенько, ви не повірите, – почала було Яринка, та враз примовкла, подумавши, що про таємничу зустріч вона не розповідатиме дорослим. А за хвильку додала:

– Подивіться, хто тепер у нас є, – простягла руки на котрих тремтіло біле пухнасте диво.

– Де ж ти його взяла? – спитав татусь.

– Воно під лавкою, навпроти воріт, голодне замерзало, – тихо відповіла Яринка. – А бабуся казала, що жодна жива душа у цей вечір не має бути голодною.

– Розумнице моя, – лагідно мовила бабуся. – Ти все вірно зрозуміла й правильно вчинила. Ходімо, наллємо йому теплого молочка.

– Сніжинка, мабуть, дуже зголодніла, – посміхаючись, погодилася дівчинка.

З того часу Сніжинка виросла, стала красивою білою кицькою й досі живе у Яринки. Дівчинка добре про неї дбає, і дива, що сталося на самий Святвечір не забуває.

Джерело: https://kazka.in/fairytails/vitalia-savchenko/dyvo-na-svyatvechir.html

Няня-Хубун

(бурятська народна казка)

Жив-був на світі бідний сирота Няня-Хубун. Ані батька, ані матері, ані навіть родичів у нього не було. Змалечку випасав Няня-Хубун вівці у багатія й ніколи не знав відпочинку.

Господар частенько казав йому:

– Гляди, ооб усі мої вівці були цілі! Загубиш хоч одну – лихо тобі буде!

У погожу годину вівці паслися спокійно, а в негоду тікали хтозна-куди. І доводилося бігати скрізь, шукати їх з вечора До ранку.

Якось задощило. Отара знов кинулася врозтіч, і пропало двадцять овець.

Почав Няня-Хубун їх шукати. І три, й чотири дні, не спавши, не ївши, бігав, шукав тих овець. І день і ніч плакав, думав: «Що ж воно тепер буде?.. Як же я до хазяїна прийду?..»

Аж гульк – на світанні йде йому назустріч якийсь дідусь.

– Чого плачеш? – питає.

– Я змалечку живу в багатого хазяїна, – одказує Няня-Хубун.– Уже двадцять років випасаю його отару... Та оце вперше загубив два десятки овець і ніяк їх знайти не можу. Чотири дні не їм, не сплю – усе бігаю та шукаю.

А дідусь каже:

– Не журися! Свої вівці знайдеш он у тій стороні. А щоб вони в тебе ніколи не розбігалися, скажу тобі чарівне слово.

Ледве побіжать вівці, ти їм скажи лишень: «Няня!» – вони так до землі й прилипнуть. А як схочеш, щоб одлипли, гукни: «Собр-собр!» – вони знов бігатимуть, ходитимуть, траву скубтимуть.

Сказав і пішов своєю дорогою.

Побіг Няня-Хубун, куди йому сказано, й знайшов свою згубу – всі двадцять овець до однієї.

Цілісінький день вівці паслися тихо-мирно й нікуди не тікали. Та наступного дня знов почали розбігатися.

Тоді пастух сказав, як навчив його дідусь:

– Няня!

– І враз усі вівці, як одна, поприлипали до землі. Лежать і не ворухнуться.

Побачив це Няня-Хубун, зрадів і ліг відпочити. Поки він спав, вівці лежали на землі. А як виспався, гукнув: «Собр-собр» і Всі вівці одразу попідводилися й заходилися пастись. Надвечір Няня-Хубун пригнав отару додому.

Ніколи він не чув од своїх хазяїв доброго слова, не почув і зараз. Вийшли хазяї, глянули на овець і ну, як завжди, лаяти Няня-Хубуна:

– Поганий пастух, нікуди не годящий! Погано напасаєш наші вівці!

Нічого не зважився відповісти Няня-Хубун. Пішов на своє місце, а сам думає: «Ну ж, чекайте! Не вік мені терпіти! Провчу колись і я вас!»

Якось господиня захворіла.

Привезли до неї лікаря. Лікар лікує, а Няня-Хубун глянув і тихцем мовив:

– Няня!

Лікар саме біля столу стояв, так і прилип до нього. Забігали хазяї, заметушилися, не знають, що робити. Гукають наймитові:

– Біжи поклич **шамана**.

Шаман прийшов, чаклувати почав. А пастух знову:

– Няня!

Шаман так і прилип до стіни...

– Що робити? Що робити? – репетує господар.– Як лиху зарадити?! Треба **ламу** покликати!

Побіг наймит кликати ламу. А пастух нищечком:

– Няня!

І лама прилип.

– Поможіть мені! Поможіть мерщій! – благає.

І лікар репетує, допомоги просить, і лама й собі благає Покликали ворожку. Приїхала ворожка, почала ворожити А пастух знову:

– Няня!

І ворожка до столу прилипла. Усі кричать, галасують – і ні туди ні сюди. А Няня-Хубун сидить посміхається.

Довго вони так шарпалися. Цілий тиждень, цілий місяць відліпитися не могли. Запросив господар нарешті людей, щоб відірвати їх.

Люди прийшли, стали тягти. Тягли, тягли, нічого вдіяти не могли. Хто торкнеться – сам прилипає. Аж сто чоловік прилипло одне до одного.

Тоді гукнули найбільшу ворожку.

Вона питає:

– Навіщо кличете мене?

Їй розповіли. Ворожка їхати не схотіла, сказала тільки:

– Хлопця-пастуха прохати треба! Схоче він – усіх повідпускає. Не схоче – так і залишаться назавжди.

Тоді і шаман, і лама, і ворожка, і хазяїн, і хазяйка, і всі люди стали Няня-Хубуна благати:

– Відпусти нас! Що хочеш бери, тільки відпусти!

Хазяїн репетує:

– Половину свого багатства тобі віддам!

І Няня-Хубун проказав:

– Собр-собр!

Усі выдразу повідлипали й кинулися врозтіч. А Няня-Хубун пішов від лихого хазяїна геть. Юрту поставив, свою власну отару випасає.

А **нойони**, шамани, лами та багатії стали його боятися.

– Нам його не подужати! – кажуть.

- **Шаман** – знахар, ворожбит.
- **Лама** – монах.
- **Нойони** – радники.

Джерело: https://derevo-kazok.org/njanja-hubun-burjatska-kazka.html

Чарівний подарунок

(Наталія Клевцова)

Маленький зайчик прокинувся від холоду – у лісі панувала зима. Мороз вихолодив землю, гілочки дерев заніміли, жодного шарудіння. Все в лісі в очікуванні та ніде немає снігу.

Одежину маленький зайчик змінив, його шубка так і сяяла білизною.

– Один я причепурився, кращої шубки годі й шукати!

– Це правда! – з кущів визирнула хитра рижа морда. – Ти такий гарний!

– Хто тут є? – заєць від несподіванки стрибнув у бік.

І саме вчасно: великі зуби клацнули над самим вухом.

– Рятуйте-е-е! – сам не помітив, а лапи вже мчали вперед.

– Від мене не втечеш! – позаду викрикнула руда лисиця.

– Дід Мороз, допоможи, життя моє збережи! – благав біленький.

Тишу в лісі порушив сильний потужний вітер, з собою він приніс пані Хуртовину. Великими сніжками Хуртовина закидала, замела, засніжила все навкруги. Серед пухнастого снігу заховався зайчик, серце тьохкало швидко-швидко та вже було зрозуміло – він врятувався.

– Ось найкращий подарунок, дякую.

Гілки дерев в лісі нахилились, погоджуючись з вухастим. А сніг сипав, сипав, сипав, вкривав білою шубою, щоб до весни було добре і тепло всім.

Джерело: https://kazka.in/fairytails/natalia-klevtsova/charivnyj-podarunok.html

Грошолюб

(українська народна казка)

Був собі чоловік, та такий скупий на ті гроші! Не тільки було для сім'ї, а навіть і для себе нічого не справляв: в рам'ї ходив, недоїдав, та все гроші ховав. За гроші ладен був і душу дідькові віддати, такий-то він був на їх ненажерливий.

Оце котре з сім'ї попросить:

– Тату, дайте грошей, бо он хліба нестає, та й з одежі усі вже повилазили, як од гілля одірвані ходимо!

– Немає в мене грошей, щоб мені та бодай мені… коли я брешу, – немає й не просіть, – одкараскується було старий.

А грошей у нього було до лихої години. Оце підуть було усі на поле жати, то він собі візьме свою подушечку, розпоре її, полічить гроші та й знов зашиє їх туди. Ніхто цього не бачив і не знав, тільки онучок старого інколи скоса позирав (бо його дід нагонив від себе), як дідусь папери якісь у подушечку ховав, але ж чи то малому до того, що воно до чого.

Отже, й на той світ пішов старий, а не сказав нікому, чи є у нього гроші і де вони. Такеньки за тиждень перед смертю, чи що, і каже старий дітям своїм:

– Глядіть же, діти, як умру я і положите мене в труну, то не забудьте положити у голови мені і подушечки моєї, бо я до неї дуже звик.

Вмер отой старий, і діти поховали його як слід по закону й подушечку у голови йому поклали. Підійшов сороковий день. Треба б стягатись на обід за старого душу, а у дітей ні шеляга в кишені. Турбуються вони, клопочуться – де б узяти грошей. От підходить до матері синок їх, дідів онучок, та й каже:

– Мамо, ви клопочетесь, де б узяти грошей, а я бачив, як дідусь наші, ще як були живі, якісь папери раз по раз в подушечку ту, що у голови їм поклали в труну, ховали, може, то й гроші? Часто вони, як вас не було дома, розпорювали ту подушечку, дивились на ті папери і знову туди зашивали. А як наближусь було до їх, то вони й проженуть мене: «Геть звідсіль, гулять іди собі».

– А чому ж ти тоді не сказав? – спитала мати.

– Я забув про це, – одмовило хлоп'я.

Іззирнулись батько з матір'ю і нічого більше не сказали синові. Настав ото вечір. Чоловік і каже жінці:

– А ходімо лиш, жінко, і справді до батька у гості; одкопаємо гроб та подивимось у ту подушечку, що в ній є, бо вже ж недаремне батько так перцювали, щоб її покласти їм у голови.

– А що ж, то й ходім, та ще й родичів деяких візьмемо, все-таки охотніше буде, – одказала жінка.

Взяли родичів і, як уже добре посутеніло, пішли на гробки. Знайшли батьків гроб, одкопали його та до труни. Одкрили віко, коли там гроші геть-чисто вкрили старого: і в роті, і в вухах, і в носі, і в очах, мов равлики які стирчать!.. Отак-то й всім буває, хто гроші ховає, а на добре діло їх не повертає!

Джерело: https://derevo-kazok.org/grosholjub-ukrayinska-narodna-kazka.html